

01 TOEKOMST(EN) VAN (DE) DEMOCRATIE

Spreker: Prof. dr. Evert van der Zwerde (Nijmegen)

In de zomer van 2021 kwam Viktor Orbán onder EU-vuur te liggen vanwege de omstreden LHBTI+-wet in Hongarije. Een “klassiek-modern” geval van strijdende soevereine machten? Of een terugkeer naar een “middeleeuws” model [vóórdat het begrip “sovereiniteit” werd uitgevonden], waarin een imperiale en een feodale macht tot een vergelijk moeten komen. Het antwoord van Orbán was: Hongarije organiseert hier een referendum over. Anders gezegd: de vraag wordt neergelegd bij het soevereine volk van de Hongaarse republiek. Democratie moet de uitweg bieden.

Maar wat *is* “democratie” eigenlijk? Wanneer is iets wel of niet “democratisch”? Wie of wat bepaalt dat? Is de “wil van het volk” de oplossing voor politieke geschillen? Bovendien: welk volk dan? Wie of wat is “het volk”? Waarin bestaat de “wil” en de macht [-cratie] van een volk? En: zitten we niet juist middenin de grootste crisis ooit van “de democratie”? Denk aan de bestorming van het Capitool door opgehitste Trumpianen, de opkomst van “extreem-rechts populisme” en de wereldwijde manipulatie van democratische processen.

Tijdens twee opeenvolgende lezingen wordt ingegaan op het thema “democratie” vanuit een politiek-filosofisch perspectief. De eerste lezing gaat in op het begrip zelf, op de zegetocht van democratie sinds de Tweede Wereldoorlog en op de principes die iets “democratisch” maken. De tweede lezing gaat in op de talloze “crises” van democratie en schetst mogelijke oplossingen, niet in de zin van een plan of een voorstel, maar in de zin van een herijking en herontdekking van “democratie” als, uiteindelijk, de minst slechte van alle denkbare oplossingen voor maatschappelijke tegenstellingen. Maar dan moet er wel iets gebeuren...

Literatuur

Leijssenaar, Bas, Martens, Judith & Zwerden, Evert van der, *Futures of Democracy*. Nijmegen: Wilde Raven, 2014. ISBN 9789491736032.

Zwerden, Evert van der, *Over grenzen. Een filosoof in den vreemde*. Nijmegen: Wilde Raven, 2017. ISBN 9789491736070

Zwerden, Evert van der, *Russian Political Philosophy: Anarchy, Authority, Autocracy*. Edinburgh UP, 2022. ISBN 9781474460378 of e-book ISBN 9781474460392).

Personalia

Prof. dr. Evert van der Zwerde (geb. 1958) studeerde filosofie aan de universiteiten van Nijmegen, Moskou en Fribourg. In 1994 promoveerde hij op een proefschrift over filosofie in de voormalige USSR. Sindsdien houdt hij zich als politiek filosoof bezig met thema's rond ideologie, civil society en democratie, met een focus op Nederland en de EU, maar met een open oog voor de rest van de wereld.

Aantal avonden	2
Plaats	Fontys Hogescholen, ds. Th. Fliednerstraat 2, 5631 BN Eindhoven
Tijd	19.30- 21.30 uur
Datum	1 en 8 november 2022
Thema	01
Kosten	€ 15,00